

TIDLIG INNSATS

**TIDLIG INNSATS OG TILTAK MOT FRAFALL I VIDEREGÅENDE
OPPLÆRING GJENNOM HELE OPPVEKSTEN**

Tidlig innsats er et

FoU-prosjekt på oppdrag for KS som har hatt til hensikt å:

- Identifisere tiltak i oppvekstforløpet som kan redusere frafall fra videregående opplæring, med spesielt fokus på gode innsatspunkter
- Frembringe et godt og grundig kunnskapsgrunnlag basert på oppdatert forskning:
  - Kunnskapsoversikt basert på *systematic review* – gjennomført av NOVA (Norsk institutt for oppvekst, velferd og aldring). Analyse av norsk, nordisk og internasjonal forskning.
- Utvikle et presentasjonsprodukt som på en lettfattelig måte synliggjør gode tiltak og aktiviteter for KS sine medlemmer:
  - Inspirasjonshefte basert på kvalitativ datainnsamling – gjennomført av Rambøll Management Consulting. Basert på 100 intervjuer med representanter fra kommuner, fylkeskommuner, fylkesmannsembeter mv.

TIDLIG INNSATS OG FRAFALL FRA VIDEREGÅENDE OPPLÆRING

- Frafall fra videregående opplæring:
  - Ca 1/3 av elevmassen klarer ikke å fullføre eller er forsinket i sin progresjon
  - *Konsekvenser på individnivå*: Høyere sannsynlighet for arbeidsledighet, uføretrygd, sosial eksklusjon
  - *Konsekvenser på samfunnsnivå*: Mangel på (faglært) arbeidskraft, økte utgifter til trygdeytelser

For å løse problemet kreves bred innsats---

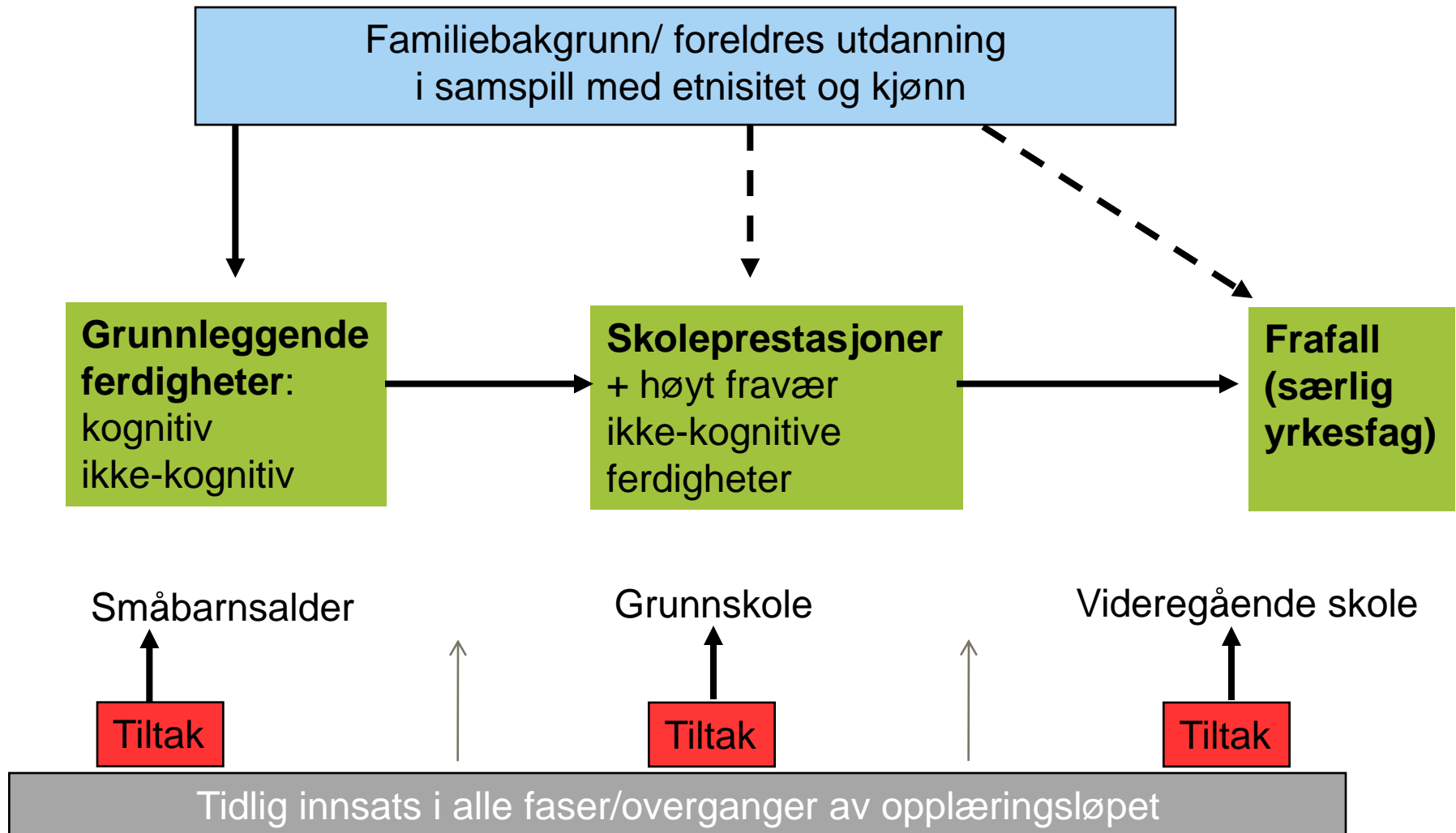
- En mulig strategi er tidlig innsats, som innebærer intervensjon:
  - Tidlig for individet
  - I forkant av problemene i den enkelte livsløpsfase
  - Kontinuerlig gjennom oppveksten –fracfall bør ses i et livsløpsperspektiv...

FRAFALL SKJER IKKE PLUTSELIG...

- Men er snarere del av en prosess som kan strekke seg gjennom hele oppveksten ("is part of a longer process of disengagement from school", Tyler 2009: 84)
- Det er en kumulativ og langvarig prosess , og kan forstås som en negativ spiral
- Tiltak bør iverksettes **både** så tidlig som mulig i utviklingsprosessen, og så raskt som mulig når et problem dukker opp.
- Overgangsfaser er kritiske tidspunkter hvor problemer kan oppstå. Tiltak bør settes i gang tidlig i en ny fase/trinn, og bør søke å skape sammenheng med forrige fase/trinn.

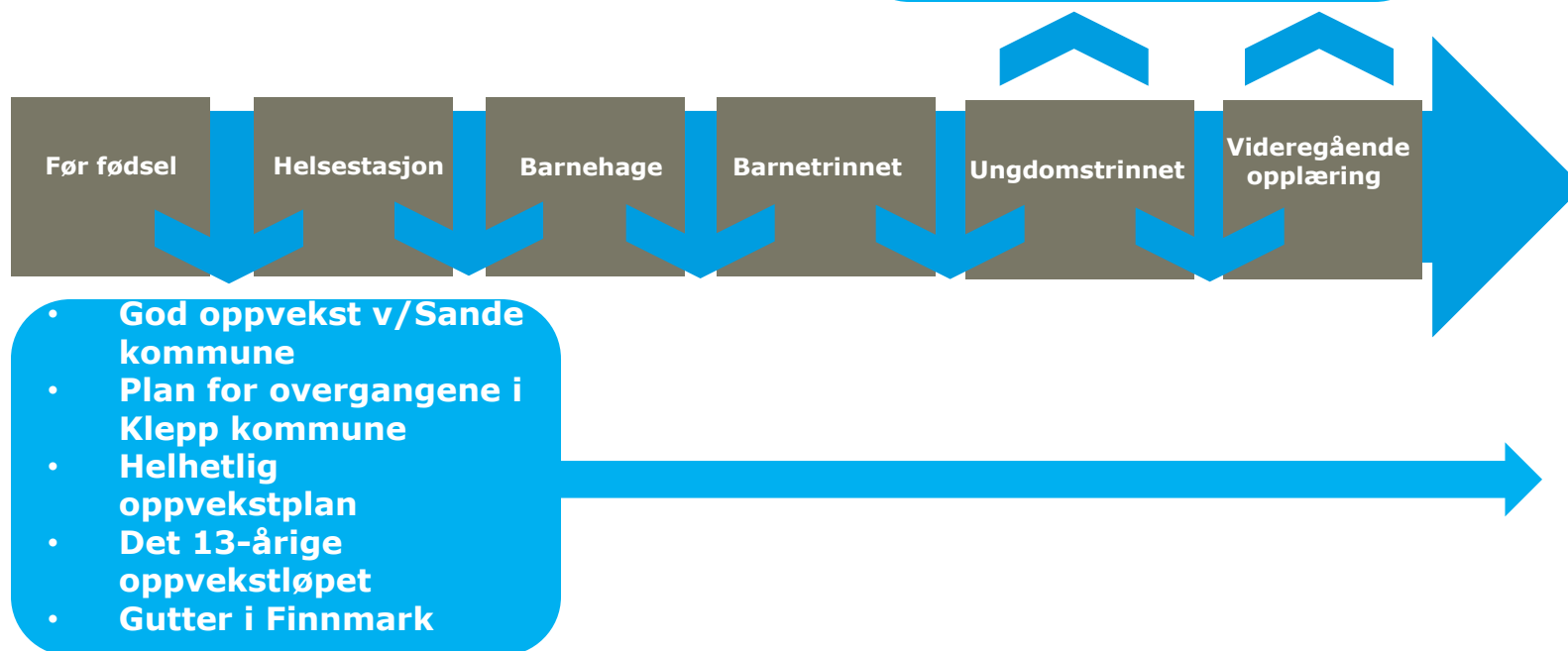
TIDLIG INNSATS GJENNOM OPPVEKSTLØPET

- NOEN FAKTORER SOM BIDRAR TIL FRAFALL FRA VGO

FØLGENDE EKSEMPLER FRA PRAKSISFELTET ER BENYTTET I PROSJEKTET OG TIL INSPRASJONSHEFTET

- RULF
- MMM- prosjektet
- Hindre bortvalg og frafall
- Innsats overfor flerspråklige i Hordaland
- Ulsrud videregående skole

TIDLIG INNSATS I BARNEHAGEN

- Stikkord:
  - Språkferdigheter
  - Tallforståelse
  - Bruk av mapper
  - Samarbeid med andre aktører
  - Fokuseret læring
  - Trygghet

Bilde hentet fra <http://www.sande-ve.kommune.no/>

TIDLIG INNSATS I GRUNNSKOLEN

- Stikkord:
  - Kartlegging
  - Tilrettelagt opplæring
  - Fokus på andre leseopplæring
  - Informasjon til VGS
  - Fokus på læringsmiljø
  - Styrke rådgivingstjeneste

Bilde hentet fra <http://www.sande-ve.kommune.no/>

TIDLIG INNSATS I VIDEREGÅENDE OPPLÆRING

- Stikkord:
  - Klare avtaler
  - Involvere foreldre
  - Kartlegging
  - Informasjonsutveksling med ungdomsskole
  - Tett oppfølging

(Bildet er hentet fra www.russ.no)

OPPSUMMERING

- ALLE OVERGANGER FRAMSTÅR SOM SVÆRT VIKTIGE
- HELHETLIG TILNÆRMING PÅ MANGE FRONTER ER NØDVENDIG
- SOSIAL ULIKHET ER VANSKELIGE Å PÅVIRKE VIA HJEM, MEN ET POSITIVT LÆRINGSMILJØ I SKOLE OG BARNEHAGE KAN BIDRA TIL UTJEVNING
- SYSTEMATIKK OG FORMALISERT SAMARBEID GIR OVERSIKTELIGE ARBEIDSFORHOLD
- EVIDENSBASERTE TILTAK KAN VÆRE GODE ALTERNATIVER – FOR EKSEMPEL *DE UTROLIGE ÅRENE*

GODE GREP/SUKSESSKRITERIER

- "Tett på!"
- Fokus på språkutvikling
- Spesielle tiltak overfor minoritetsspråklige
- Gode overganger
- "Her skal det være plass til alle"
- Ildsjeler
- God ledelse og klare mål
- Sikker finansiering
- Åpen dialog

